

М. Є. Рогоза,

доктор економічних наук,

ORCID 0000-0002-5654-7385,

e-mail: rogoza.ne@gmail.com,

Полтавський університет економіки і торгівлі

ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СТАРОПРОМИСЛОВИХ РАЙОНІВ: ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД СТРАТЕГУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОСИСТЕМИ

Постановка проблеми. Дослідження науковців, які присвячені теоретичним і прикладним аспектам проблем розвитку національної та регіональних інноваційних екосистем, виконувались в Інституті економіки промисловості [1-6], Інституті економіки і прогнозування НАН України [7; 8], Інституті досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України [9; 10] та ін.

Проте актуальним залишаються дослідження, які потребують уточнення та створення інструментів інституційної підтримки розвитку інноваційних екосистем саме регіонального рівня, рівень актуальності яких зростатиме в умовах післявоєнного відновлення регіонів держави. Врахування європейського досвіду при формуванні підходів територіального поділу та регіональної політики, в яких прийнято розглядати територію країн-членів ЄС на три *NUTS*-одиниці і одну *LAU*-одиницю [4], потребує аналізу з метою можливого використання при формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів. Такий підхід передбачає можливість формування інноваційних екосистем на різних рівнях – економічного району (*NUTS* 1), області (*NUTS* 2), району (*NUTS* 3) та громади (*LAU*). Головним чинником при цьому необхідно розглядати забезпечення багаторівневості та дієвості національної інноваційної екосистеми України відповідно до *NUTS*-одиниць ЄС, за умови, що розвиток регіональних інноваційних екосистем передбачається на умові залучення інновацій та на умові забезпечення пріоритетів інноваційного розвитку промислових регіонів в рамках смарт-спеціалізації. Але ефективність виконання таких проєктів розвитку буде залежати від найважливіших факторів якими є якість управлінських рішень, коли навіть незначні управлінські помилки формують результати, наслідком яких ми маємо цілі галузі в надважкому стані. Складність процесів формування інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів та створення інструментів інституційної підтримки розвитку інноваційних екосистем надає підстави для змін підходів їх реалізації. Крім того, в умовах значного рівня турбулентності процесів у середовищі регіонів, що характерна для

нинішніх умов, вибір застосування професійного управління як інструменту має значний рівень посилення. У такій ситуації необхідно врахувати нові наукові результати, які часто народжуються на умовах об'єднання (конвергенції) різних підходів. Такі наукові результати сприяли науковцям формувати підходи для ініціації цілого ряду інновацій у розвитку економічних суб'єктів діяльності, в основі яких була зміна поглядів на лінійність процесів зовнішнього та внутрішнього розвитку, а як наслідок – потрібна нова філософія та парадигми управління розвитком [11; 12], прихильність новим знанням і нової філософії парадигм управління [12; 13]. З позиції розвитку економічного району у процесі реалізації програм розвитку необхідно звернути увагу на розвиток окремих організацій та виявляти області турбулентності, які формуються та створюють умови для нестійкого стану підприємств [12]. Чому підприємств? Тому що підприємства є органічними складовими інфраструктури економічного району. Стан їх розвитку буде залежати від типу процесів упорядкованості і розвитку їхньої організаційної системи. І позитивний вплив на розвиток старопромислових районів стан суб'єктів діяльності (підприємств) має значний рівень тільки після проходження області турбулентності, коли організаційна система таких суб'єктів перейде на новий, більш диференційований та високий рівень упорядкованості і розвитку. Але, організаційна система таких суб'єктів після переходу такої точки трифуркації має три види атратора (стійких режимів роботи), за якими буде системний процес розвитку, стабілізації або деградації, що ставить проблему визначення типу атратора [12]. Тому науковці звернули увагу на акцент і можливості синергетики як філософії та методології для визначення процесів розвитку. Так як синергетика дозволяє побачити середовище дослідження з "іншою системою координат", а перевагою стає такий погляд, який дозволяє виявити те, що втрачається в традиційному ракурсі, та визначити серйозні небезпеки в процесі реалізації проєктів розвитку. Необхідно розуміти також те, що висновки синергетиків можуть суперечити усталеним істинам, але у динаміці систем управління проєктами розвитку

атрактори, як правило, є фрактальними (нечітко-окресленими, з елементами розривів), що потребує використання конкретизованих проєктних методів управління. Тому в практиці управління проєктами організаційного розвитку використовується три стратегії та парадигми управління – зростання, стабілізації та боротьби з кризою [12].

Ідентифікацію проблем розвитку регіональних інноваційних екосистем необхідно проводити із розумінням того, що в реальному секторі економіки вже відбувалися масштабні процеси глобалізації. Під впливом таких процесів, також відбувся значний розвиток ринку інтелектуальної власності та зародження технологічних революцій «Індустрія – 4.0». Сучасну економіку визначають такі основні сфери діяльності як наука, інноватика, виробництво, торгівля та споживання, але у діяльності підприємств основним стає R&D (Research and Development- Дослідження і Розвиток), що, в свою чергу, пов'язано з тим, що еластичність інвестицій у R&D істотно більша, ніж у реальну економіку [14].

Указані тенденції мають вплив на структурні зміни в економіці, яка стала мати ознаки глобально-постіндустріальної і характеризується взаємодією двох різнонаправлених тенденцій. Такі тенденції характеризуються процесами універсалізації, стандартизації, інтеграції (один напрям), а також розділом економічних регіонів по рівню розвитку (другий напрям) під впливом інноваційного розвитку [15]. Вплив таких тенденцій по різному впливає на формування економіки в цілому та регіонів зокрема, але інноваційність є і залишається головною у стратегуванні розвитку інфраструктури регіональних інноваційних екосистем, що важливо і для старопромислових районів. Тому вибір підходів формування інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів та стратегування інноваційної екосистеми України та економічних районів залишається актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для досягнення поставленої мети було запропоновано розкриття сутності проєктного підходу в управлінні процесами зростання регіональних інноваційних екосистем та розвитку підприємств, у тому числі інноваційних проєктно-орієнтованих, як складових таких систем та стратегування інноваційної екосистеми України. Складність використання такого підходу пов'язана із багатьма факторами глобального, макро- та мезорівня. Аналіз досліджень впливу інновацій проводиться науковцями постійно, але на сучасному етапі досліджень актуальним є встановлення проблеми і викликів пов'язаних із значенням ролі формуванні глобальних циклів економічного розвитку на формування інноваційного розвитку, оскільки завдяки їм відбуваються радикальні перетворення економічних, соціальних систем та екосистем. Це актуалізує проблему формування проєктного підходу формування інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів

та стратегування інноваційної екосистеми України та економічних районів. Що особливо важливо в умовах динаміки темпів і масштабів економічних змін, які впливають на конкурентоспроможність економіки всіх рівнів, основним фактором в яких є інновації, прихильність новим знанням і нової філософії парадигм управління.

За визначеннями науковців суб'єктами інноваційної екосистеми можуть бути всі учасники, які у процесі створення інновацій займають активну позицію і такими можуть бути студенти, викладачі, університети, наукові установи та центри, підприємці, професіонали, приватні інвестори, організації, інвестори, фонди, компанії, товариства, підприємства, державні установи. Аналіз наукової літератури дає підстави стверджувати про різноманіття напрямів досліджень не тільки учасників, а і процесів, підходів та особливостей розвитку інноваційних екосистем. Такими дослідженнями є: напрямом досліджень теоретичних та практичних положень, що присвячені формуванню та особливостям розвитку інноваційних екосистем, займалися як зарубіжні та вітчизняні дослідники [15-19], процеси системного моделювання розвитку інноваційних проєктно-орієнтованих підприємств присвячені роботи В. Рача, О. Россошанскої, Е. Медведєва, А. Евдокимової [14], підходи формування інституційного середовища розвитку інноваційної екосистеми України досліджено у праці Р. Яремчук та О. Коломієць [20]. Результати аналізу досліджень із визначення проєктного підходу в стратегуванні та управлінні процесами зростання регіональних інноваційних екосистем старопромислових районів підтверджують складність таких процесів, що потребують подальшого дослідження використання сучасних практик та тенденцій для вирішення поставленої проблеми.

Вирішення проблем вибору проєктного підходу в стратегуванні та управлінні процесами зростання регіональних інноваційних екосистем старопромислових районів необхідно пов'язувати із зміщенням акцентів державного регулювання регіонального розвитку в напрямку децентралізації адміністративно-фінансового ресурсу, коли відбувається передача повноважень і відповідальності на місця. Процеси, управління, напрями такого розвитку були визначені у «Стратегія сталого розвитку України на період до 2020 року», спрямованням якої була євроінтеграція із векторами руху: сталий розвиток країни; безпека держави, бізнесу та громадян; відповідальність і соціальна справедливість; гордість за Україну в Європі та світі з урахуванням економічного, соціального та екологічного факторів як детермінантів здійснення реформ [21], Указ Президента України від 30 вересня 2019 року (№ 722/2019) «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» [22], «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». Але під впливом процесів децентралізації об'єктивно з'явилися ризики для переходу на траєкторію сталого розвитку, оскільки

відбуваються модернізація адміністративно-територіального устрою, децентралізація влади, реформа місцевого самоврядування. Це впливає на можливість формування організаційно-економічних засад розвитку регіонів України на засадах ефективного використання ендогенного потенціалу і регіонів, і держави для соціально-економічного розвитку. На даному етапі організаційно-ресурсного забезпечення потребує система модернізації заходів щодо використання соціального та економічного потенціалу ризикогенних територій, до яких відносяться старопромислові райони також.

Невирішені частини проблеми. Невирішена частина використання проектного підходу пов'язана із багатьма факторами розвитку мезорівня, що ускладнюють процеси для стратегування інноваційної екосистеми при формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів.

Серед визначених завдань у забезпеченні процесів розвитку та їх стратегуванні необхідно наголосити на особливостях взаємодії та взаємозв'язків, що виникають між фірмами, науково-дослідними інститутами і державними органами в процесі створення та розвитку інноваційної системи, які були досліджені у роботах та розробили модель «потрійної спіралі» територіального розвитку. Визначення ефективності такої співпраці визначає рівень інноваційної спроможності регіональних інноваційних систем, на умовах поставленого проекту локальної взаємодії суб'єктів економічної діяльності для встановлення «некомерційних взаємозв'язків» [24], які будуються на взаємній довірі партнерських відносинах. Невирішеними залишаються управління взаємозв'язками сталого розвитку та формування підходів при стратегуванні інноваційної екосистеми сталого розвитку старопромислових районів на основі проектного підходу.

Метою статті є визначення особливостей використання проектного підходу стратегування інноваційної екосистеми при формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів. Методично цей матеріал є внеском у розвиток проектного підходу стратегування інноваційних екосистем при формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів та не містить ніяких емпіричних доказів.

Основні результати дослідження. Процеси дослідження та вирішення проблем сталого розвитку старопромислових районів мають достатньо високий рівень, ширину напрямів їх дослідження та їх вирішення. Але залишається необхідність розуміння результативності взаємодії суб'єктів таких районів у економічному зростанні та вплив на такий розвиток інституційного середовища сталого розвитку, та які переваги надає використання проектного підходу при стратегуванні інноваційної екосистеми таких районів.

Використання проектного підходу у вирішенні зазначених проблем управління сталим розвитком базується на сутності інноваційної екосистеми як відкритої динамічної, а головне самоорганізуючої та саморозвиваючої системи. Перевагою для використання такого підходу для цього є те, що в таких системах створюються, використовуються і перетворюються знання та ідеї в інноваційні продукти, але відносини між різними суб'єктами такої системи мають характер високого рівня складності.

У процесі еволюції інституційних систем в європейських країнах набув поширення підхід регіональної смарт-спеціалізації [25], результатом якого стали дослідження та пошук ефективніших альтернатив інвестиційної політики для впровадження технологій та інновацій. В результаті таких досліджень було теоретично обґрунтовано концепцію смартспеціалізації як перспективної стратегії вкладення інвестиційних проектів для вирішення проблеми росту економічних активів регіонів та для розвитку конкурентних переваг регіональних агломерацій [26; 27; 28]. Зважаючи на міжгалузевий характер розвитку інституціонального середовища, реалізація ідеї смарт-спеціалізації регіону, в рамках якої необхідно розглядати інноваційну екосистему, можлива відповідно до розробленої стратегії розвитку і наявного промислового потенціалу старопромислового району з урахуванням впливу ринкових та технологічних трансформацій. Внаслідок постійних технологічних і ринкових трансформацій характерною особливістю для організаційних структур також відбулась зміна їх у відкриті, мережеві структури, які взаємодіють на горизонтальних зв'язках, довірі та колективній співпраці, у виді мережевих і колаборативних моделей [29, с. 60], в основі яких покладаються неієрархічні зв'язки для юридично незалежних суб'єктів діяльності. Це ставить одну із завдань в особливостей використання проектного підходу до стратегування інноваційних екосистем сталого розвитку. Крім того, формат взаємодії на колаборативній моделі формує процеси, які використовують формальні та неформальні переговори, таким чином створюючи необхідні для цього правила регулювання такої співпраці для вирішення спільних завдань. Тому рівень інформаційного забезпечення та обміну інформацією та знаннями для цього значно зростає.

Оскільки «взаємодія інституційних структур і технологій займає важливе місце в концепції національних інноваційних систем, яку можна вважати сучасною теорією інноваційної діяльності» [20], це підтверджує важливість стратегування розвитку інноваційних екосистем у стратегічній перспективі та послідовного опрацювання підходів його реалізації на основі смартспеціалізації. Аналіз результатів дослідження науковців еволюції уявлень про інноваційні процеси підтверджують необхідність формування інноваційних екосистем та підходів до стратегування їхнього середовища, але

сутність відносин впливає на кінцеві результати таких процесів та стає в основі управління на основі матриці складних відносин між елементами інноваційної екосистеми. Тому для проектного підходу стратегування інноваційних екосистем старопромислових районів необхідне створення та розуміння особливостей концептуальних засад розробки регіональних стратегій інноваційного розвитку в умовах глокалізації економічних процесів регіону. Пріоритетна роль економічних процесів в регіоні впливає на глокалізацію таких процесів в регіоні [30]. Взаємодоповнюючі три ключові компоненти локального, глобального та інституціонального характеру в умовах регіону (старопромислових районів) забезпечують формування локального унікального соціо-еколого-економічного середовища регіону, що є інноваційним середовищем. Глобальний характер таких процесів надає підстави для вирішення проблем інтеграції регіональних соціально-економічних систем (в тому числі і регіональної інноваційної системи) до глобальних мереж, в процесах якого вирішуються завдання забезпечення ресурсами (фінансовими, людськими, технічними, інформаційними) інноваційної діяльності з локальних і глобальних джерел, формуючи можливості для доступу та використання таких джерел [30]. З метою уникнення ризику створення проблем обмеженості формування інноваційного середовища певною територією, в результаті якого всі її резерви вичерпаються, необхідно передбачити застосування інформаційного обміну через глобальні канали. Передбачення останнього розширює можливості ефективності проектного підходу у формуванні також процесів інституціонального характеру, коли отримуються регіоном необхідні для його розвитку ресурси як результат впливу ролі регіональних інститутів для встановлення стратегічних зв'язків з глобальними мережами. Роль таких інституцій має рівень високий так як в будь-якій інноваційній екосистемі є п'ять основних елементів (академічне та інженерно-технічне співтовариство та вищі навчальні заклади; венчурні інвестори; інфраструктура; стійкий попит на інновації; законодавчо-правове поле, яке створює комфортні умови роботи для всіх учасників екосистеми), серед яких академічне та інженерно-технічне співтовариство і вищі навчальні заклади стоїть на першому місці як постачальники інноваційних ідей для комерціалізації та кадрового забезпечення. Але різнонаправленість таких складових інноваційної екосистеми впливає на процеси цього середовища. Тому всі процеси інституційного середовища мають характер багатогранності. Стратегування інноваційних екосистем при формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів в умовах багатогранності процесів такого простору потребує підходів її формування та реалізації такого ж типу, до яких можна віднести проектний підхід. Доказом цьому може бути те, що проектний підхід дає змогу знайти баланс між знаннями,

ресурсами задовольнити прагнення отримати необхідні результати діяльності з опорою на зацікавленість у вирішенні проблеми, що вирішується. Перевагою використання таких підходів є те, що проект, по-перше, характеризується неповторністю умов, у яких здійснюється проектна діяльність на підставі унікальності визначеної мети. По-друге, у проекті забезпечується підходи формування та використання тимчасових фінансових, людських ресурсів. По-третє, у проекті відслідковуються обмеження використання ресурсів, виконується управління ризиками, відмежування від інших намірів, забезпечується специфічна для проекту організація його виконання. Розглядаючи стратегування інноваційних екосистем при формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів як певний проект, яке в свою чергу є процесом, що має часові обмеження початку і закінчення, а також здійснюється для реалізації конкретних цілей сталого розвитку старопромислових районів, необхідно розуміти багатоаспектність цього процесу пов'язаного із необхідністю контролю за:

- динамікою інноваційного розвитку, яку забезпечують шляхом здійснення загального управління методами проектного менеджменту;
- використанням знання принципів і методів управління проектом (планування, організація, складання графіків виконання, контроль за здійсненням етапів проекту, управління просуванням для досягнення мети, відстеження результатів);
- управління процесами формування та використання ресурсів для сталого розвитку та його інституційного середовища;
- управлінням ризиками в процесах проектної реалізації задумів у формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів;
- використання досвіду у галузі управління проектами для застосування управлінських умінь з організації досягнення цілей організації, враховуючи особливості старопромислових районів;
- використанням підходів новітньої філософії управлінської та організаційної діяльності у формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів на проектній реалізації задумів старатегування.

Використання проектного підходу мезорівня, до яких відносяться старопромислові райони, необхідно наголосити на відмінності між проектним менеджментом, що використовується у бізнесі, у проектно орієнтованих підприємствах та проектним менеджментом і його підходами на рівні старопромислових районів. По-перше, це необхідно пов'язати із метою використання. На підприємствах (бізнесі) мета створення та реалізації проекту надходить від його зовнішнього замовника по створенню продукту (послуги) як результат попиту на ринку або від необхідності модернізації технологічних процесів під впливом процесів НТП, а у сфері старатегу-

вання мета проекту формується на основі інтеграційного поєднання стратегічних вимог до формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів. По-друге, тенденції глобалістично-цивілізаційного розвитку економічної площини світового простору спонукають формувати та впроваджувати інноваційно-цифрову економічну модель розвитку, що потребує врахування постійних змін зовнішнього середовища для формування мотивації з економічної стабілізації, росту і життєстійкості економіки районів та суб'єктів господарювання зокрема на основі управління процесами розвитку інноваційної екосистеми.

Передусім, особливості стратегування розвитку інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів, в умовах коли необхідно бізнес, підприємства, університети, науково-дослідні центри цих районів мотивувати як структурних складників такої екосистеми з метою спільної розробки передових технологій для формування "sharing economy", тобто економіки спільної участі на умовах впровадження необхідних технологій за трансфером у бізнес. Головною особливістю для інноваційного проекту стратегування формування інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів є команда проекту, продукт як результат виконання у вигляді сформованого проекту та опис підходів реалізації ідеї, тобто побудувати успішний і прибутковий бізнес на основі роботи команди інноваторів спроможних створювати новітній продукт/послугу, який вирішує серйозну і надзвичайно болючу проблему сталого розвитку регіону (старопромислового району). Створення такого проекту будується на основі виявлення наявності (відсутності) серед внутрішніх та зовнішніх зв'язків соціально-економічної системи з метою створення (відновлення) якості зв'язків та переорієнтацію економіки регіону на неоіндустріальний розвиток. Для цього необхідно:

розширити та поглибити партнерства між наукою, освітою, владою, приватним сектором та суспільством при розробці та реалізації стратегій та програм розвитку міста;

при відборі заходів до міських програм розвитку пріоритет віддавати наукоємним і високотехнологічним проектам, екологічно безпечним та спрямованим на ресурсо- та енергозбереження, проектам, які передбачають створення кінцевої продукції з найвищим рівнем доданої вартості;

впроваджувати міжміські цільові інфраструктурні, соціальні, економічні, науково-освітні, екологічні програми розвитку;

активне залучення інтелектуального потенціалу громадян та потенціалу суспільних організацій міста в процеси розвитку його виробничого базису;

використання сучасних форм організації виробництва та розподілу продукції (кластери, мере-

жеві структури, технологічні платформи, промислові парки тощо).

Роль у забезпеченні смарт-стратегування постіндустріальної та неоіндустріальної модернізації економіки в умовах недостатньої дієвості та ефективності традиційного інструментарію державної політики потребує формування інститутів регіонального розвитку (ІРР) [31-35]. Інноваційний розвиток регіону (промислового району) з використанням теоретико-методичних підходів управління процесами розвитку науково-технологічного потенціалу суб'єктів господарювання, стратегічного планування розвитку громад і територій, формування політики інноваційної активності економіки регіону та економічного району та стратегування системи енерговикористання направлені на розвиток економіки України та її суб'єктів в умовах технологічних змін і цифровізації, забезпечення економічної та енергетичної безпеки [36-41] ставить завдання формування узагальненого проекту управління процесами регіонального розвитку. Головним процесом який формується під різноплановістю вирішення проблем інноваційного розвитку є тенденції зміни кількості суб'єктів господарювання та їх вплив на ринок праці [23], що, в свою чергу, також формує потенціал для розвитку інноваційної екосистеми. Проектний підхід у формуванні інститутів регіонального розвитку, які як відомо, утворюються в точці перетину інтересів різних економічних суб'єктів, буде направлений на формування їх синергії для управління перевагами у більш продуктивному використанні наявних ресурсів (фінансових, інвестиційних, кадрових, інтелектуальних тощо), оскільки систематизація проектів та їх конкретизація у меті стає запорукою позитивності у результатах.

На початку своєї історії інститути регіонального розвитку створювались переважно для реагування на нагальні проблеми територіального розвитку і формування нового інституційного середовища для їх вирішення, то, починаючи з 1980-х років, вони стали головним каталізатором місцевого економічного розвитку. Проектами із множини завдань сучасних ІРР стають проекти, які чільне місце посідають у популяризації території, підвищенні ефективності використання місцевої ресурсної бази та зміцнення конкурентоспроможності території, просування інтересів місцевого бізнесу на національному і глобальному рівнях.

Сьогодні у світі функціонує багато різноманітних за формами та спрямуванням діяльності ІРР, які роблять значний внесок у місцевий економічний розвиток відповідних території. До завдань проектного підходу у функціонуванні інститутів розвитку необхідно віднести сфери, які є ключовими з точки зору реалізації державної соціально-економічної політики: розвиток економічної та соціальної інфраструктури; розвиток інноваційної сфери; сприяння розвитку зовнішньоекономічної діяльності; під-

тримка малого і середнього бізнесу; усунення регіональних дисбалансів у розвитку (підтримка проєктів в сфері транспортної інфраструктури, житлово-комунального господарства, енергозбереження). Вирішення проблем формування інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів та стратегування інноваційної екосистеми на основі аналізу наявної міжнародної практики, в яких виділено три групи інститутів розвитку за напрямками діяльності на фінансово-кредитні, інформаційно-аналітичні та організаційно-технічні, пропонується за рахунок створення проєктів, результативність яких направлено на управління функціональними задачами інститутів фінансово-кредитного, інформаційно-аналітичного, організаційно-технічного напрямів.

Висновки. Використання проєктного підходу у вирішенні проблем управління сталим розвитком базується на сутності інноваційної екосистеми як відкритої динамічної, а головне самоорганізуючої та саморозвиваючої системи, що стає аргументом для переваг використання такого підходу у систематизації управління процесами використання і перетворення знань та ідей в інноваційні продукти в умовах складності відносин між різними суб'єктами такої системи. Аналіз результатів дослідження науковців із еволюції уявлень про інноваційні процеси підтверджують необхідність формування інноваційних

екосистем та підходів до стратегування їхнього середовища на основі управління з використанням матриці складних відносин між елементами інноваційної екосистеми. Розглядаючи стратегування інноваційних екосистем при формуванні інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів як певний проєкт-процес для реалізації конкретних цілей сталого розвитку старопромислових районів, забезпечується можливість необхідного контролю за динамікою інноваційного розвитку такої системи. Проєктний підхід стратегування розвитку інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів забезпечує конкретизацією мотивації структурних складників інноваційної екосистеми на основі мети спільної розробки передових технологій для формування “sharing economy”, тобто економіки спільної участі на умовах впровадження необхідних технологій за трансфером у бізнес. Використання проєктного підходу у смарт-стратегуванні постіндустріальної та неоіндустріальної модернізації економіки в умовах недостатньої дієвості та ефективності традиційного інструментарію державної політики забезпечує інститути регіонального розвитку (як інституції реалізації процесів стратегування інноваційних екосистем) механізмами координації, стратегування, контролю результативності у поставлених цілях розвитку.

Література

1. Амоша О. І., Антонюк В. П., Землянкін А. І. та ін. Активізація інноваційної діяльності: організаційно-правове та соціально-економічне забезпечення : монографія. Донецьк : НАН України, Ін-т економіки промисловості, 2007. 328 с.
2. Інноваційне промислове підприємство в формуванні сталого розвитку: монографія / ред. кол. О. І. Амоша, Х. Джвігол, Р. Мішкевіч; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 296 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Aleksy_Kwilinski/publication/325513810_Derzava_u_stimuluvanni_stalogo_ekonomichnogo_rozvitku_na_neosvoenih_teritoriah/links/5b118b8f4585150a0a606c12/Derzava-u-stimuluvannistalogo-ekonomichnogo-rozvitku-na-neosvoenih-teritoriah.pdf.
3. Землянкін А. І., Підоричева І. Ю. Напрями вдосконалення чинних механізмів управління інноваціями в умовах модернізації економіки України. *Економіка промисловості*. 2015. № 1 (69). С. 40-52. DOI: <http://doi.org/10.15407/econindustry2015.01.040>.
4. Підоричева І. Ю. Інституційне забезпечення розширення функціоналу регіональних наукових центрів нан України та МОН України у контексті смарт-спеціалізації (на прикладі придніпровського економічного району). *Вісник економічної науки України*. 2020. №2(39). С. 63-74. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).63-74](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).63-74).
5. Ляшенко В. І., Ковчуга Л. І. Рівень інноваційної діяльності промислових підприємств: методичний підхід до оцінки. *Економіка промисловості*. 2018. № 4 (84). С. 87-101. DOI: <https://doi.org/10.15407/econindustry2018.04.087>.
6. Федулова Л. И. Инновационный вектор развития промышленности Украины. *Економіка України*. 2013. № 4. С. 15-23.
7. Розвиток інноваційної системи України в європейському науково-технологічному просторі: наукова доповідь / за ред. чл.-кор. НАН України І. Ю. Сторова; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів НАН України». Київ, 2018. 198 с.
8. Сторов І. Ю. Формування державної науково-технічної та інноваційної політики на основі розширеної моделі «потрійної спіралі» (держава–наука–промисловість) (коротка інформація про проєкт). *Наука та інновації*. 2018. № 14 (1). С. 86-89. DOI: <https://doi.org/10.15407/scin14.01.086>.
9. Сенченко В. В., Соловьев В. П. Четырехзвенная спираль инновационной деятельности и ее влияние на создание новых знаний и технологий. *Наука, технології, інновації*. 2018. № 3. С. 55-61.
10. Соловьев В. П. Инноватика – сотрудничество науки, власти и бизнеса. *Наука та наукознавство*. 2017. № 3. С. 23-33. DOI: <https://doi.org/10.15407/sofs2017.03.023>.
11. Бушуева Н. С. Модели и методы проактивного управления программами организационного развития. Київ: Наук. світ, 2007. 270 с.
12. Бушуев С. Д., Харитонов Д. А., Рогозина В. Б. Модель трифуркаций программ развития организаций. *Управління розвитком складних систем*. 2012. Вип. 12. С. 23-25. URL: <http://mdcs.knuba.edu.ua/article/view/41104/37444>.
13. Ярошенко Ф. А., Бушуев С. Д., Танака Х. Руководство инновационными проектами и программами на основе системы знаний Р2М: монография. Киев: Саммит-Книга, 2012. 272 с.
14. Рач В. А., Россошанская О. В., Медведева Е. М., Евдокимова А. В. Системное моделирование процесса развития инновационных проектно-ориентированных предприятий. *Управління проєктами та розвиток виробництва*. 2019. №4(72). С. 62-94. URL: <http://www.pmpd.org.ua/images/Journal/72/5.pdf>.

15. Bramwell A. et al. Growing Innovation Ecosystems: University-Industry Knowledge Transfer and Regional Economic Development in Canada. University of Toronto. Final Report. 2012, May 15. 62p.
16. Entrepreneurial Ecosystems Around the Globe and Company Growth Dynamics. Report Summary for the Annual Meeting of the New Champions 2013. World Economic Forum. September 2013. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_EntrepreneurialEcosystems_Report_2013.pdf/.
17. Russell M. G. (Ed). (2011). Transforming Innovation Ecosystems through Shared Vision and Network Orchestration // Triple Helix IX International Conference. Stanford. URL: http://www.leydesdorff.net/th9/3NWFYZH9_Russell.pdf/.
18. Wang P. Advancing the Study of Innovation and Globalization in Organizations. *Conference on Advancing the Study of Innovation and Globalization in Organizations*. Nuremberg, 2009. P. 301-314. URL: http://www.ramada-nuernberg.de/index_e.htm/.
19. Федулова Л. І., Марченко О. С. Інноваційні екосистеми: сутність та методологічні засади формування. *Економічна теорія та право*. 2015. № 2 (21). URL: http://econtlaw.nlu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/11/2_21.pdf/.
20. Яремчук Р. Є., Коломієць О. Г. Формування інституційного середовища розвитку інноваційної екосистеми України. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. праць*. 2016. Вип. 3 (119). С. 9-14. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20163\(119\)/sep20163\(119\)_009_YaremchukRY,KolomietsOH.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20163(119)/sep20163(119)_009_YaremchukRY,KolomietsOH.pdf).
21. Стратегія сталого розвитку «Україна 2020» від 12.01.2015 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
22. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. №722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
23. Рогоза М. Є., Павлова В. А. Тенденції зміни кількості суб'єктів господарювання та їх вплив на ринок праці. *Формування механізмів управління якістю та підвищення конкурентоспроможності підприємств*: матеріали XII Міжнар. наук.-практ. інтернет конференції молодих вчених та студентів 25 березня 2021 року, Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. С. 230-232. URL: https://duan.edu.ua/images/News/UA/Departments/Entrepreneurship/2021/zbirnyk_12_conf_form_mekha_nizmiv_upr_yakistiu.pdf#id=1.
24. Dosi G. Sources, procedures and microeconomic effects of innovation. *Journal of Economic Literature*. 1988. Vol. 26. P. 1120-1171.
25. Lisbon Strategy evaluation document. Brussels, 02.02.2010. URL: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/lisbon_strategy_evaluation_en.pdf.
26. Foray D., David P.A., Hall B. Smart Specialisation: the Concept. *Knowledge Economists Policy Brief*. 2007. № 9. URL: http://ec.europa.eu/investin-research/pdf/download_en/kfg_policy_brief_no9.pdf?11111.
27. Foray D., Van Ark B. Smart specialization in a truly integrated research area is the key to attracting more R&D to Europe. *Knowledge Economists Policy Brief*. 2007. № 1, October. URL: http://ec.europa.eu/invest-in-research/monitoring/knowledge_en.htm.
28. Knowledge for Growth. Prospects for science, technology and innovation. *Research Commissioner Janez Potočnik's Expert Group*. 2009. November. URL: http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/selected_papers_en.pdf.
29. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. Geneva: World Economic Forum, 2016. 172 p.
30. Єрмакова О. А. Концептуальні засади стратегування інноваційного розвитку регіонів в умовах глокалізації економічних процесів. URL: <https://core.ac.uk/reader/196139824>.
31. Ляшенко В. І., Солдак М. О. Модернізація промисловості регіонів в контексті територіальної та функціональної децентралізації. *Вісник економічної науки України*. 2018. № 2 (35). С. 120-129.
32. Liashenko V. I. and Soldak M. O. The Nature of Regional Development Institutions and Their Role in Innovation-Driven Modernization of Economy. *Sci. in nov*. 2021. V. 17, no. 2. P. 25-38. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine17.02.025>.
33. Ляшенко В. І., Петрова І. П. Про доцільність формування стратегічної гілки влади в умовах впливу глобалізації-регіоналізації-децентралізації. *Сучасні методи забезпечення економічної безпеки країн за умов фінансової нестабільності: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 11 квітня 2020 р.)*. Київ: ГО «Київський економічний науковий центр», 2020. С. 10-16.
34. Ляшенко В. І., Петрова І. П. Стратегування в системі державного управління: виклики сьогодення та науково-експертні платформи. *Вісник економічної науки України*. 2020. № 1 (38). С. 86-96. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).86-96](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).86-96).
35. Інноваційне Придніпров'я: гра на випередження: монографія / О. І. Амоша, Ю. С. Залознава, С. В. Іванов, В. І. Ляшенко, І. Ю. Підоричева та ін.; за заг. ред. В. І. Ляшенка (заг. ред.) / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, Дніпро, 2021. 286 с.
36. Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Кузьменко О. К. Стратегічне планування розвитку громад і територій як об'єкт навчального процесу. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава, 17–18 листопада 2021 року). Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 327-330.
37. Рогоза М. Є., Яковенко Т. І., Євтух А. І. Теоретико-методичні підходи управління процесами розвитку науково-технологічного потенціалу економічного об'єкта. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава, 17–18 листопада 2021 року). Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 113-116.
38. Рогоза М. Є. Формування політики інноваційної активності економіки регіону та економічного району. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава, 17–18 листопада 2021 року). Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 103-107.
39. Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Кузьменко О. Г., Федірець О. В. Концептуальні засади стратегування системи енерговикористання суб'єктів господарювання. Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. М. Є. Рогози. Полтава; ПУЕТ, 2021. С.60-73.
40. Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Кузьменко О. Г., Федірець О. В. Розвиток економіки України та її суб'єктів в умовах технологічних змін і цифровізації. *Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії*: монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. М. Є. Рогози. Полтава; ПУЕТ, 2021. С. 22-36.
41. Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Кузьменко О. К., Миколенко І. Г. Стратегії розвитку агропродовольчого комплексу в контексті економічної та енергетичної безпеки. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 1 (40). С. 3-8. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\).3-8](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40).3-8).

References

1. Amosha, O. I., Antoniuk, V. P., Zemliankin, A. I. et al. (2007). Aktyvizatsiia innovatsiinoi diialnosti: orhanizatsiino-pravove ta sotsialno-ekonomichne zabezpechennia [Activation of innovative activity: organizational, legal and socio-economic support]. Donetsk, IIE of NAS of Ukraine. 328 p. [in Ukrainian].
2. Amosha, O. I., Dzhvihol, Kh., Mishkievich R. (Eds.). (2018). Innovatsiine promyslove pidpriemstvo v formuvanni staloho rozvytku [Innovative industrial enterprise in the formation of sustainable development]. Kyiv, IIE of NAS of Ukraine. 296 p. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Aleksy_Kwilinski/publication/325513810_Derzava_u_stimuluvanni_stalogo_ekonomichno_go_rozvytku_na_neosvoenih_teritoriah/links/5b118b8f4585150a0a606c12/Derzava-u-stimuluvannistalogo-ekonomichnogo-rozvytku-na-neosvoenih-teritoriah.pdf [in Ukrainian].
3. Zemliankin, A. I., Pidorycheva, I. Yu. (2015). Napriamy vdoskonalennia chynnykh mekhanizmv upravlinnia innovatsiiami v umovakh modernizatsii ekonomiky Ukrainy [Directions for improving the current innovation management mechanisms in the context of the modernization of the Ukrainian economy]. *Econ. promisl.*, 1 (69), pp. 40-52. DOI: <http://doi.org/10.15407/econindustry2015.01.040> [in Ukrainian].
4. Pidorycheva, I. Yu. (2020). Instytutysiine zabezpechennia rozshyrennia funktsionalu rehionalnykh naukovykh tsestriv nan Ukrainy ta MON Ukrainy u konteksti smart-spetsializatsii (na prykladi prydniprovskoho ekonomichnogo raionu) [Institutional Safeguarding of Functional Expanding of Regional Scientific Centers of NAS of Ukraine and MES of Ukraine in the Context of Smart Specialisation (on the Example of the Prydniprovskiy Economic Area)]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2(39), pp. 63-74. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).63-74](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).63-74) [in Ukrainian].
5. Liashenko, V. I., Kovchuha, L. I. (2018). Riven innovatsiinoi diialnosti promyslovykh pidpriemstv: metodychnyi pidkhid do otsinky [The level of innovative activity of industrial enterprises: methodical approach to assessing]. *Econ. promisl.*, 4 (84), pp. 87-101. DOI: <https://doi.org/10.15407/econindustry2018.04.087> [in Ukrainian].
6. Fedulova, L. I. (2013). Innovatsionnyy vektor razvitiya promyshlennosti Ukrainy [Innovative vector of Ukrainian industry development]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 4, pp. 15-23 [in Russian].
7. Yehorov, I. Yu. (Ed.). (2018). Rozvytok innovatsiinoi systemy Ukrainy v yevropeiskomu naukovu-tekhnologichnomu prostori [The development of the innovative system of Ukraine in the European scientific and technological space]. Kyiv, State University of Economics and predicted National Academy of Sciences of Ukraine of NAS of Ukraine. 198 p. [in Ukrainian].
8. Yehorov, I. Yu. (2018). Formuvannia derzhavnoi naukovu-tekhnichnoi ta innovatsiinoi polityky na osnovi rozshyrenoi modeli «potriinoi spirali» (derzhava–nauka–promyslovist) (korotka informatsiia pro proekt) [Formation of state science, technology and innovation policy based on the expanded model of the "triple spiral" (state-science-industry) (brief information about the project)]. *Nauka ta innovatsii – Science and innovation*, 14 (1), pp. 86-89. DOI: <https://doi.org/10.15407/scin14.01.086> [in Ukrainian].
9. Senchenko, V. V., Solov'yev, V. P. (2018). Chetyrekhzvennaya spiral' innovatsionnoy deyatel'nosti i yeye vliyaniye na sozdaniye novykh znaniy i tekhnologiy [Four-link spiral of innovation activity and its impact on the creation of new knowledge and technologies]. *Nauka, tekhnolohii, innovatsii – Science, technology, innovation*, 3, pp. 55-61 [in Russian].
10. Solov'yev V. P. Innovatika – sotrudnichestvo nauki, vlasti i biznesa [Innovation – cooperation between science, government and business]. *Nauka ta naukoznavstvo – Science and scientific knowledge*, 3, pp. 23-33. DOI: <https://doi.org/10.15407/sofs2017.03.023> [in Russian].
11. Bushueva, N. S. (2007). Modeli i metody proaktivnogo upravleniya programmami organizatsionnogo razvitiya [Models and methods of proactive management of organizational development programs]. Kyiv, Nauk. svit [in Russian].
12. Bushuev, S. D., Kharitonov, D. A., Rogozina, V. B. (2012). Model' trifurkatsiy programm razvitiya organizatsiy [Model of trifurcations of organization development programs]. *Upravlinnia rozvytkom skladnykh system – Management of the development of complex systems*, Issue 12, pp. 23-25 [in Russian].
13. Yaroshenko, F. A., Bushuev, S. D., Tanaka, H. (2012). Rukovodstvo innovatsionnymi proyektami i programmami na osnove sistemy znaniy R2M [Management of innovative projects and programs based on the R2M knowledge system]. Kyiv, Summit-Book [in Russian].
14. Rach, V. A., Rossoshanskaya, O. V., Medvedeva, E. M., Evdokimova, A. V. (2019). Sistemnoye modelirovaniye protsessa razvitiya innovatsionnykh proyektno-orientirovannykh predpriyatiy [System modeling of the process of development of innovative project-oriented enterprises]. *Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnytstva – Project management and production development*, 4(72), pp. 62-94. Retrieved from <http://www.pmdp.org.ua/images/Journal/72/5.pdf> [in Russian].
15. Bramwell, A. et al. (2012). Growing Innovation Ecosystems: University-Industry Knowledge Transfer and Regional Economic Development in Canada. University of Toronto. 62 p.
16. Entrepreneurial Ecosystems Around the Globe and Company Growth Dynamics. Report Summary for the Annual Meeting of the New Champions 2013. 2013, September. *World Economic Forum*. Retrieved from http://www3.weforum.org/docs/WEF_EntrepreneurialEcosystems_Report_2013.pdf.
17. Russell, M. G. (Ed). (2011). Transforming Innovation Ecosystems through Shared Vision and Network Orchestration. *Triple Helix IX International Conference*. Stanford. Retrieved from http://www.leydesdorff.net/th9/3NWAIFYZH9_Russell.pdf.
18. Wang, P. (2009). Advancing the Study of Innovation and Globalization in Organizations. *Conference on Advancing the Study of Innovation and Globalization in Organizations*. Germany, Nuremberg. (pp. 301-314). Retrieved from http://www.ramada-nuernberg.de/index_e.htm/.
19. Fedulova, L. I., Marchenko, O. S. (2015). Innovatsiini ekosystemy: sutnist ta metodolohichni zasady formuvannia [Innovative ecosystems: essence and methodological principles of formation]. *Ekonomichna teoriia ta pravo – Economic theory and law*, 2 (21). Retrieved from http://econtlaw.nlu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/11/2_21.pdf [in Ukrainian].
20. Yaremchuk, R. Ye., Kolomiets, O. H. (2016). Formuvannia instytutysiinoho seredovyschcha rozvytku innovatsiinoi ekosystemy Ukrainy [Formation of the institutional environment for the development of the innovative ecosystem of Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy – Socio-economic problems of the modern period of Ukraine*, 3 (119), pp. 9-14. Retrieved from [http://ird.gov.ua/sep/sep20163\(119\)/sep20163\(119\)_009_YaremchukRY_KolomietsOH.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20163(119)/sep20163(119)_009_YaremchukRY_KolomietsOH.pdf) [in Ukrainian].
21. Stratehiia staloho rozvytku «Ukraina 2020» vid 12.01.2015 r. [Sustainable Development Strategy "Ukraine 2020" dated January 12, 2015]. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> [in Ukrainian].

22. Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 30 veresnia 2019 r. №722/2019 [On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period until 2030: Decree of the President of Ukraine of September 30, 2019 No. 722/2019]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> [in Ukrainian].
23. Rohoza, M. Ye., Pavlova, V. A. (2021). Tendentsii zminy kilkosti subiektiv hospodariuvannia ta yikh vplyv na rynek pratsi [Trends in changes in the number of business entities and their impact on the labor market]. *Formuvannia mekhanizmv upravlinnia yakistiu ta pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstv* [Formation of quality management mechanisms and increasing the competitiveness of enterprises]: Proceedings of the XII International. science and practice online conference of young scientists and students, (pp. 230-232). Dnipro, Alfred Nobel University. Retrieved from https://duan.edu.ua/images/News/UA/ Departments/ Entrepreneurship/2021/zbirnyk_12_conf_form_mekhanizmv_upr_yakistiu.pdf#id=1 [in Ukrainian].
24. Dosi, G. (1988). Sources, procedures and microeconomic effects of innovation. *Journal of Economic Literature*, 26, pp. 1120-1171.
25. Lisbon Strategy evaluation document. (2010). Brussels. Retrieved from http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/lisbon_strategy_evaluation_en.pdf.
26. Foray, D., David, P. A., Hall B. (2007). Smart Specialisation: the Concept. *Knowledge Economists Policy Brief*, 9. Retrieved from http://ec.europa.eu/investin-research/pdf/download_en/kfg_policy_brief_no9.pdf?11111.
27. Foray, D., Van Ark, B. (2007). Smart specialization in a truly integrated research area is the key to attracting more R&D to Europe. *Knowledge Economists Policy Brief*, 1, October. Retrieved from http://ec.europa.eu/invest-inresearch/monitoring/knowledge_en.htm.
28. Knowledge for Growth. Prospects for science, technology and innovation. (2009). *Research Commissioner Janez Potočnik's Expert Group*. Retrieved from http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/selected_papers_en.pdf.
29. Schwab K. (2016). The Fourth Industrial Revolution. Geneva, World Economic Forum. 172 p.
30. Yermakova, O. A. Kontseptualni zasady stratehuvannia innovatsiinoho rozvytku rehioniv v umovakh hlobalizatsii ekonomichnykh protsesiv [Conceptual principles of strategizing the innovative development of regions in conditions of globalization of economic processes]. Retrieved from <https://core.ac.uk/reader/196139824> [in Ukrainian].
31. Liashenko, V. I., Soldak, M. O. (2018). Modernizatsiia promyslovosti rehioniv v konteksti terytorialnoi ta funktsionalnoi detsentralizatsii [Modernization of regional industry in the context of territorial and functional decentralization]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2, pp. 120-129 [in Ukrainian].
32. Liashenko, V. I. and Soldak, M. O. (2021). The Nature of Regional Development Institutions and Their Role in Innovation-Driven Modernization of Economy. *Sci. in nov.*, V. 17, no. 2, pp. 25-38. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine17.02.025>.
33. Liashenko, V. I., Petrova, I. P. (2020). Pro dotsilnist formuvannia stratehichnoi hilkly vlady v umovakh vplyvu hlobalizatsii-rehionalizatsii-detsentralizatsii [On the expediency of forming a strategic branch of government under the influence of globalization-regionalization-decentralization]. *Suchasni metody zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky krain za umov finansovoi nestabilnosti* [Modern methods of ensuring the economic security of countries under conditions of financial instability]: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference. (pp. 10-16). Kyiv, NGO "Kyiv Economic Scientific Center" [in Ukrainian].
34. Liashenko, V. I., Petrova, I. P. (2020). Stratehuvannia v systemi derzhavnoho upravlinnia: vyklyky so-hodennia ta naukovy-ekspertni platformy [Strategizing in the public administration system: today's challenges and expert platforms]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 1 (38), pp. 86-96. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).86-96](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).86-96) [in Ukrainian].
35. Amosha, O. I., Zaloznova, Yu. S., Ivanov, S. V., Liashenko, V. I., Pidorycheva, I. Yu. et al. (2021). Innovatsiine Prydniprovia: hra na vyperedzhennia [Innovative Prydniprovia: a game of anticipation]. Kyiv, Dnipro [in Ukrainian].
36. Rohoza, M. Ye., Perebyinis, V. I., Kuzmenko, O. K. (2021). Ctratehichne planuvannia rozvytku hromad i terytorii yak obiekt navchalnoho protsesu [Strategic planning of the development of communities and territories as an object of the educational process.]. *Ekonomika sohodni: problemy modeliuвання ta upravlinnia* [Economy today: problems of modeling and management]: Proceedings of the XI International. science and practice internet conference. (pp. 327-330). Poltava, PUET [in Ukrainian].
37. Rohoza, M. Ye., Yakovenko, T. I., Yevtukh, A. I. (2021). Teoretyko-metodychni pidkhody upravlinnia protsesamy rozvytku naukovy-tekhnologichnoho potentsialu ekonomichnoho obiekta [Theoretical and methodological approaches to managing the processes of development of the scientific and technological potential of an economic object]. *Ekonomika sohodni: problemy modeliuвання ta upravlinnia* [Economy today: problems of modeling and management]: Proceedings of the XI International. science and practice internet conference. (pp. 113-116). Poltava, PUET [in Ukrainian].
38. Rohoza, M. Ye. (2021). Formuvannia polityky innovatsiinoi aktyvnosti ekonomiky rehionu ta ekonomichnoho raionu [Formation of the policy of innovative activity of the economy of the region and the economic district]. *Ekonomika sohodni: problemy modeliuвання ta upravlinnia* [Economy today: problems of modeling and management]: Proceedings of the XI International. science and practice internet conference. (pp. 103-107). Poltava, PUET [in Ukrainian].
39. Rohoza M. Ye., Perebyinis V. I., Kuzmenko O. H., Fedirets O. V. (2021). Kontseptualni zasady stratehuvannia systemy enerhovykorystannia subiektiv hospodariuvannia [Conceptual principles of strategizing the energy use system of economic entities]. *Sotsialno-ekonomichnyi rozvytok Ukrainy: modeli, mekhanizmy, stratehii* [Socio-economic development of Ukraine: models, mechanisms, strategies]. (pp. 60-73). Poltava, PUET [in Ukrainian].
40. Rohoza, M. Ye., Perebyinis, V. I., Kuzmenko, O. H., Fedirets, O. V. (2021). Rozvytok ekonomiky Ukrainy ta yii subiektiv v umovakh tekhnologichnykh zmin i tsyfrovizatsii [Development of the economy of Ukraine and its subjects in conditions of technological changes and digitalization]. *Sotsialno-ekonomichnyi rozvytok Ukrainy: modeli, mekhanizmy, stratehii* [Socio-economic development of Ukraine: models, mechanisms, strategies]. (pp. 22-36). Poltava, PUET [in Ukrainian].
41. Rogoza, M. Ye., Perebyinis, V. I., Kuzmenko, O. K., Mykolenko, I. H. (2021). Stratehii rozvytku ahroprodovolchoho kompleksu v konteksti ekonomichnoi ta enerhetychnoi bezpeky [Agri-food Complex Development Strategies in Context of Economic and Energy Security]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 1 (40), pp. 3-8. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\).3-8](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40).3-8) [in Ukrainian].

Рогоза М. Є. Формування інституційного середовища сталого розвитку старопромислових районів: проєктний підхід стратегування інноваційної екосистеми

Стаття присвячена дослідженню методологічних підходів стратегування інноваційних екосистем сталого розвитку старопромислових районів.

Методика дослідження. При проведенні досліджень використано підходи загальнонаукових методів досліджень, аналізу, проектного управління, проектного підходу стратегування інноваційних екосистем сталого розвитку старопромислових районів.

Результати. Досліджено проблеми розробки науково-теоретичних та методологічних підходів обґрунтування застосування проектного підходу як необхідного та ефективного інструментарію щодо підсилення реалізації процесів стратегування інноваційних екосистем сталого розвитку старопромислових районів. Концептуально обґрунтовано застосування проектного підходу як методологічного інструменту стратегування інноваційних екосистем сталого розвитку старопромислових районів на основі результатів аналізу міжгалузевих характеру розвитку інституціонального середовища, реалізації ідеї смарт-спеціалізації регіону та розвитку наявного промислового потенціалу старопромислового району з урахуванням впливу ринкових та технологічних трансформацій.

Практична значущість результатів дослідження. Розроблені концептуальні підходи використання проектного підходу стратегування інноваційних екосистем для сталого розвитку промислових регіонів на основі прикладних аспектів проектного управління можуть бути використані у проектах (проектних програмах) сталого розвитку регіонів із орієнтацією на забезпечення умов, які дозволять регіону формувати ресурси для поставлених цілей розвитку.

Ключові слова: проєкт, проєктний підхід, управління, сталий розвиток промислових регіонів, стратегування, інноваційна екосистема, інституційне середовище.

Rohoza M. Ye. Formation of the Institutional Environment for the Sustainable Development of Old Industrial Areas: a Project Approach to Innovation Ecosystem Strategy

The article studies methodological approaches for strategizing innovative ecosystems of sustainable development in old industrial areas.

Research methodology. When conducting the research, there were used the approaches for general scientific methods of research, analysis, project management and project approach of strategizing innovative ecosystems of sustainable development in old industrial areas.

The results. There were studied the problems of developing scientific-theoretical and methodological approaches for substantiating the application of the project approach as a necessary and effective tool for strengthening the implementation of the processes for strategizing innovative ecosystems of sustainable development in old industrial areas. The application of the project approach as a methodological tool for strategizing innovative ecosystems for the sustainable development in old industrial areas is conceptually substantiated based on the results of the analysis for interdisciplinary nature in the development of institutional environment, the implementation of smart specialization in the region and the existing industrial potential development in old industrial areas, taking into account the influence of market and technological transformations.

Practical significance of research results. The developed conceptual approaches for using the project approach of strategizing innovative ecosystems for sustainable development of industrial regions based on applied aspects of project management can be used in projects (project programs) of sustainable development of regions with a focus on ensuring the conditions allowing the region to form resources for these development goals.

Keywords: project, project approach, management, sustainable development of industrial regions, strategizing, innovation ecosystem, institutional environment.

Creative Commons Attribution 4.0
International (CC BY 4.0)

Стаття надійшла до редакції 28.04.2022